

Drodzy Czytelnicy,

wszędzie słyszymy, czytamy o kryzysie. Tu o nim nie będzie. Czy dlatego, że nie dotyczy oświaty? Nie, po prostu dlatego, że co ma być, to będzie. Dokonuje się tyle zmian, nieoczekiwanych zwrotów wydarzeń, że pozostaje robić swoje. Po każdym dniu postawić kropkę. Odwrócić kartkę i zaczynać na nowo, by nie było za późno na spotkanie, na miłość, przyjaźń, przeczytanie książki, na to, by innym lub sobie sprawić radość, na... Reszta zależy od Was, bo każdy dzień jest darem. Wykorzystajcie go, zwłaszcza, że na każdego z nas przychodzi taka chwila – pisał M.Thomas – kiedy staje na rozdrożu i nie jest pewien, co ma robić dalej. Ale wtedy pojawia się ktoś i wypowiada te słowa, których nam trzeba, byśmy się z naszymi trudnościami uporali.

Barbara Królikowska-Wunderlich

Przyczynek do statystyki

Na stu ludzi

wiedzących wszystko lepiej
- pięćdziesięciu dwóch;

niepewnych każdego kroku
- prawie cała reszta;

gotowych pomóc,
o ile nie potrwa to długo
- aż czterdziestu dziewięciu;

dobrych zawsze,
bo nie potrafią inaczej
- czterech, no może pięciu;

skłonnych do podziwu bez zawiści
- osiemnastu;

żyjących w stałej trwodze
przed kimś albo czymś
- siedemdziesięciu siedmiu;

uzdolnionych do szczęścia
- dwudziestu kilku najwyżej;

niegroźnych pojedynczo,
dziczejących w tłumie
- ponad połowa na pewno;

okrutnych,
kiedy zmuszą ich okoliczności
- tego lepiej nie wiedzieć
nawet w przybliżeniu;

mądrych po szkodzie
- niewielu więcej
niż mądrych przed szkodą;

niczego nie biorących z życia oprócz rzeczy
- czterdziestu,
choć chciabym się mylić;

skulonych, obolałych
i bez latarki w ciemności
- osiemdziesięciu trzech
prędzej czy później;

godnych współczucia
- dziewięćdziesięciu dziewięciu;

śmiertelnych
- stu na stu.

Liczba, która jak dotąd nie ulega zmianie.

Wisława Szymborska

Rok Juliusza Słowackiego

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 stycznia 2009 r. w sprawie ogłoszenia roku 2009 Rokiem Juliusza Słowackiego.

W roku 2009 przypada 200. rocznica urodzin Juliusza Słowackiego, a zarazem 160. rocznica jego śmierci. Naszym obowiązkiem jest uczcić i przypomnieć jednego z najwybitniejszych w polskich dziejach poetę.

Poezja Juliusza Słowackiego pozostaje i pozostanie jednym z najważniejszych dokonań polskiej literatury. Jego twórczość to najwyższej próby romantyzm o wymiarze europejskim. Jest to literatura otwarta na świat i inne kultury, ale nieuciekająca od tematów lokalnych, łącząca polską kulturę i historię z kręgiem antycznej cywilizacji greckiej, pełna fantastyki i wizjonerstwa. Słowacki to poeta przeżywający polskość w sposób najgłębszy, niewahający się pokazać rozterek i dramatów temu towarzyszących. Jego utwory były duchową inspiracją dla wielu pokoleń Polaków walczących o odrodzenie Państwa Polskiego.

Niech Rok Słowackiego stanie się okazją do przypomnienia zasług, twórczości i postaci wielkiego polskiego twórcy romantycznego, jednego z tych, którym Polska zawdzięcza przetrwanie duchowe i narodowe pod zaborami. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza rok 2009 Rokiem Juliusza Słowackiego.

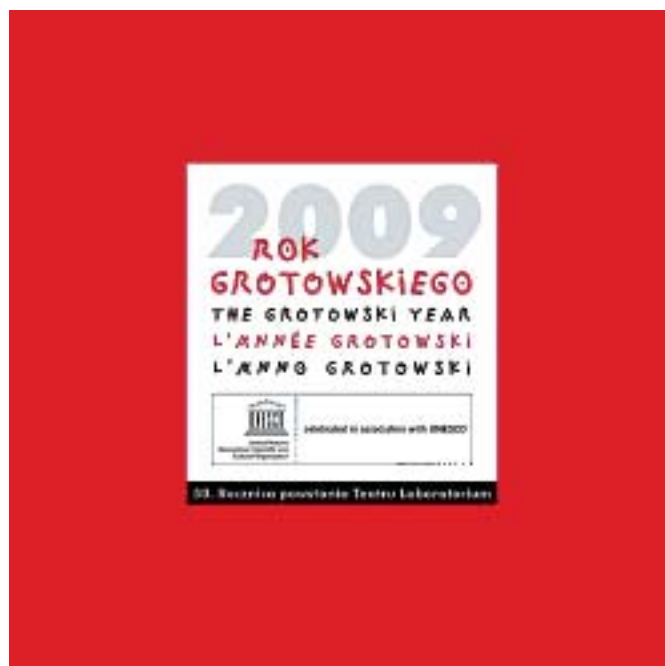
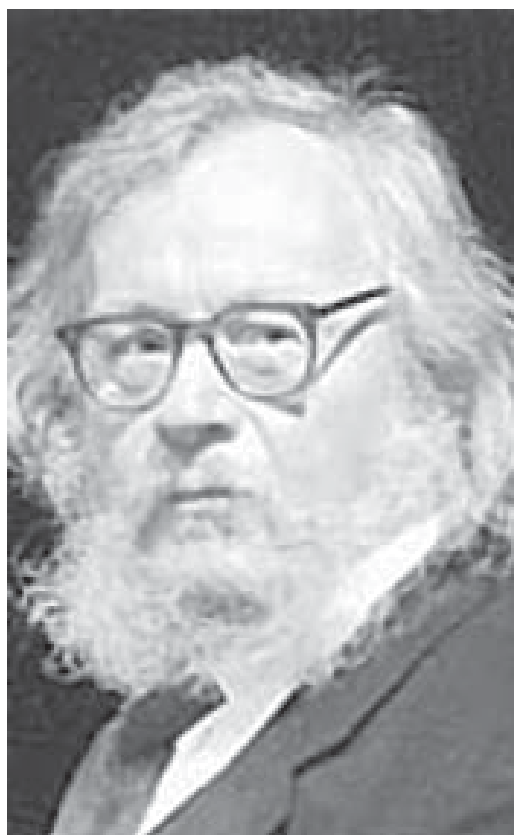
Marszałek Sejmu: Bronisław Komorowski

Rok Jerzego Grotowskiego

Rok 2009 został ogłoszony przez UNESCO rokiem założyciela Laboratorium.

Jerzy Grotowski (1933 - 1999) - reżyser, teoretyk sztuki, doskonały pedagog, reformator sztuki aktorskiej. Założyciel i dyrektor reformatorskiego Teatru 13 Rzędów, nazwanego później "Laboratorium". Popularnością cieszyły się wyreżyserowane przez Grotowskiego sztuki należące do klasyki, np. "Dziady" (1961), "Akropolis" (1962), "Kordian" (1962), "Tragiczne dzieje doktora Fausta" (1963), "Książę Niezłomny" (1965) czy "Apocalypsis cum figuris" (1968). Od 1983 roku pracował w USA, potem we Włoszech, gdzie w Pontederze założył ośrodek teatralny realizujący program badawczy. Od 1985 roku profesor College de France w Paryżu, gdzie prowadził wykłady z zakresu sztuki teatralnej.

Pewna ilość kartek papieru do pisania zszytych i oprawionych w okładkę

Podobno świadczy o uczniu. Może być cieniutki, zszyty ledwie z szesnastu kartek, może być też gruby, ubrany w sztywną okładkę. Dawniej skromny, szary, z liniaturą, lub kratką, a do geometrii koniecznie czysty, dziś pyszni się wielobarwnymi okładkami, wykreślonymi marginesami, kusi efektami złudzeń optycznych zdobiących go z zewnątrz. Co zaś do funkcji... Teoretycznie ciągle służy do notowania, mogą jednak pojawiać się pewne wątpliwości, co do jego przeznaczenia.

Tradycyjne dydaktyki przedmiotowe poświęcają niewiele uwagi roli zeszytu w procesie nauczania, a współcześnie wymaga ona, jak sądzę, ponownego nakreślenia. Wymóg ten wynika zarówno ze zmiany koncepcji programowej, jak również nowoczesnych technologii, które można wykorzystać w procesie nauczania.

Co zawierają współczesne zeszyty do języka polskiego?

Ostatnia reforma programowa w swym najważniejszym dokumencie, czyli *Podstawie programowej kształcenia ogólnego* zaleca odejście od wiedzy encyklopedycznej i akcentuje kształcenie umiejętności. Nie ośmieliłabym się podważać tej słusznej zasady. Zwykle jednak diabeł tkwi w szczegółach. Kształcić umiejętności, czyli co? Zadaniem szkoły jest nauczyć mówienia, słuchania, czytania, pisanie i poszukiwania informacji. Spośród wymienionych uwagę zwracam na pisanie, jako umiejętność bez której nie powiedzie się żaden egzamin szkolny. Pisanie... Co się kryje pod tym terminem?

Odpowiedź wydaje się oczywista. Wiadomo! Pisać należy starannie, czytelnie, zachowując normy ortograficzne. Pisać należy na temat i interesująco. Pisać tyle, ile trzeba, a więc nie za długo, ale też nie nazbyt krótko. Trzeba jasno formułować myśl, przestrzegając reguł składniowych. Tekst powinien być stylistycznie poprawny, a więc prezentować właściwy dobór leksyki i

frazeologii. Dla jasności wyводу umieszczamy w tekście znaki graficzne porządkujące składnię i te pozwalające wyrazić emocje, czyli posługujemy się interpunkcją. Wyznaczamy też granice kolejnych elementów kompozycyjnych poprzez umieszczenie ich w pewnym porządku graficznym wyznaczonym akapitami. W tekstach aspirujących do przestrzegania reguł logicznego wyводу, a więc rozprawkach, dobrze także sygnalizować wewnętrzne powiązania, co oznacza posługiwanie się formalnymi wyznacznikami spójności tekstu. Gatunkowość tworzonych prac pisemnych obliguje do przestrzegania jej czystości, poprzez środki językowe należy więc dać wyraz swoim zamiarom, by czytelnik od razu wiedział, że czyta felieton bądź reportaż, recenzję lub esej.

Tak... Tylko tyle? Powiedziałabym raczej: aż tyle!

Jak kształcić tę złożoną umiejętność? Kiedy rozpocząć? W jakim nasileniu i w jakiej formie organizować pracę? O czym mają pisać uczniowie? Jak oceniać dziecięce prace? Czy ciągle warto rozwijać talent literacki? Uczyć, by osiągnąć sukces egzaminacyjny, czy uczyć ku radości pisania?

Na tak postawione pytania nie można odpowiedzieć w formie krótkiego artykułu, dlatego pozostawię je tu bez odpowiedzi, natomiast skupię uwagę na jednym tylko elemencie składającym się na zadanie kształcenia sprawności pisarskiej uczniów polskiej szkoły, który realizowany być powinien w zeszycie uczniowskim.

Szeroka oferta wydawnictw ćwiczeniowych powoduje, że uczeń częstokroć ortografię ćwiczy w innym miejscu (jeśli w ogóle ćwiczy), a zadania kompozycyjne i stylistyczne w innym. Prawie każdy podręcznik do języka polskiego zawiera ćwiczenia zmierzające do wykształcenia i usprawnienia uczniowskiego pisania. Znamy zeszyty ćwiczeń, w których wystarczy przeczytać i uzupełnić gotowy tekst słownictwem podanym obok lub w ramce. Ćwiczenia zawierają słownictwo typowe dla starannej polszczyzny potocznej. Ćwiczenia słownikowe i słownikowo-frazologiczne podpowiadają uczniom, co w uzupełnianym tekście umieścić. Wszystko gotowe – tylko korzystać!

Jeśli nauczyciel nie dostrzega konieczności łączenia różnorodnych zadań pisarskich w zeszycie ucznia, to pozostaje on jedynie miejscem wklejania licznych ćwiczeń powielanych za pomocą kserokopiarki i notowania tematu lekcji oraz zadawanej pracy domowej. Ta ostatnia koniecznie z zaznaczeniem, w którym z licznych „zeszytów” należy ją wykonać.

Kiedy jednak przychodzi naszym uczniom ubrać własne myśli w formę poprawnych wypowiedzi wielozdaniowych, to okazuje się, że słownictwo ubogie, składnia schematyczna, wyrazów spajających tekst brakuje, że o poprawności graficznej i ortograficznej zapisu nie wspomnę.

Wyniki egzaminów ogólnopolskich są bardzo niepokojące. W opracowaniach ich dotyczących, czytamy, że młodzi Polacy nie radzą sobie z pisaniem w języku narodowym...

Tu powrócę do tematu głównego, czyli tego, jakie zadania w szkole wyznaczamy „pewnej ilości kartek do pisania”. Nauka pisania polega właśnie na pisaniu, w więc porządkowaniu myśli w zgodzie z regułami składni, kompozycji, stylistyki i utrwalaniu ich w formie pisemnej. Dawniej służyły temu zadaniu zeszyty szkolne, w których ćwiczono się w umiejętności pisania tekstów mniejszych i większych. Zeszyt służył do notowania spostrzeżeń z lekcji, ważnych informacji, ćwiczeń słownikowych i słownikowo-frazeologicznych, zadań ortograficznych, wskazówek i porad wpisywanych ręką nauczyciela. Zeszyt był zawsze pod ręką i zawierał wszystko to, co uczniowi było potrzebne do wykonania zadania pisemnego. Nauczyciel miał możliwość kontrolowania postępów uczniowskich poprzez korektę zapisów zawartych w zeszycie, w których jak w lustrze odbijały się zaangażowanie ucznia, jego sprawność językowa, w tym poziom opanowania ortografii języka ojczystego, świadomość składniowa powiązana z interpunkcją, zasób słownictwa czynnego, systematyczność w pracy i liczne inne sprawności.

Być może są jeszcze takie zeszyty i nauczyciele, którzy rozumieją ich rolę...

Upominam się o przywrócenie zeszytowi przedmiotowemu jego podstawowej funkcji i należnej mu rangi. Od wielu lat akcentuję tę kwestię podczas ćwiczeń z metodyki nauczania języka polskiego i prowadzę studentów drogą tradycyjnie pojmowanego zadania kształcenia sprawności językowej, w tym szeroko pojętej sprawności pisarskiej, której nauczać należy poprzez wykonanie zadań właśnie w zeszycie uczniowskim. Uwaga, która się tu nasuwa dotyczy techniki zapisu. Otóż w obliczu dynamicznego rozwoju zapisu za pomocą edytora tekstu w komputerze osobistym, oczywiście dopuszczam istnienie zeszytu utrwalanego na innym niż papierowy nośniku informacji. Problem nie w tym, z pomocą jakiego narzędzia uczeń będzie notował, lecz w tym, by informacje, które gromadzi znajdowały się w jednym miejscu i były łatwo dostępne. Wydaje się, że obecnie nadal jest to tradycyjny zeszyt papierowy, być może jednak już w nieodległej przyszłości zostanie on zastąpiony przez notatnik elektroniczny. Pewna ilość kartek do pisania zszytych i oprawionych w okładkę zastąpiona zostanie przez folder w osobistym komputerze lub przenośnym rejestratorze informacji, jednak zadania pozostaną te same – zeszyt służy ćwiczeniom oraz notowaniu informacji i zawsze jest pod ręką.

dr Renata Makarewicz
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Kilka ciepłych słów...

Wszystkiego najlepszego
z okazji 100-lecia
10.07.2009

Warmińsko-Mazurskiemu Ośrodkowi Doskonalenia
Nauczycieli z okazji 10-lecia i „Kajetów” z okazji
15-lecia najprężniejszego signum działań, owocnych
lat działalności i organizacyjnych osiągnięć, a pracowników
satisfakcji z pracy i sukcesów z wyrazami szacunku
Krzysztof Szumilas
Inżynier Kierownik
w Ministerstwie Edukacji
Narodowej

Pełnoletnia konferencja

Jestem już pełnoletnia - mówi do mnie, witając się jak zwykle z radosnym uśmiechem na twarzy, Grażynka. Ze zdziwieniem odpowiadam - Grażynko, nie rozumiem! - Czego nie rozumiesz? przecież tegoroczna Krajowa Konferencja Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyki jest już osiemnastą z kolei. Byłam na wszystkich, więc jestem pełnoletnia. - To się zgadza - byłaś na wszystkich. Więcej, kilka z nich organizowałaś np. w Grudziądzu. (www.snm.org.pl/konfer-snm.html).

Tak zacząłem udział w tegorocznej konferencji SNM, (www.snm.org.pl, www.snm.edu.pl), która w dniach 24-27 stycznia odbyła się w Radomiu. Przyjechało na nią około 500 nauczycieli matematyki z całego kraju. Konferencję zaszczylicili również swoją obecnością goście z zagranicy. Byli to: prezes Łotewskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyki Arnis Rudins i prof. Rudite Andersone. Niektórzy z nich: Lyndon Baker z Anglii, prof. István Lénárt z ELTE University w Budapeszcie, Nelson Sousa, Portugalczyk reprezentujący Texas Instruments prowadzili dla nas zajęcia.

Hasło tegorocznej konferencji brzmiało: **Geometria przede wszystkim**. Podporządkowane mu było wiele warsztatów, seminariów, spotkań formalnych i nieformalnych. Na szczególną uwagę zasługują: wykład inauguracyjny *Od geometrii euklidesowej do komputerowej* wygłoszony przez profesora Tomasza Szemberga z Akademii Pedagogicznej w Krakowie oraz zajęcia z profesorem Ryszardem Jerzym Pawlakiem z Uniwersytetu Łódzkiego na temat *Geometryczny sandwich, czyli o intuicji i wyobraźni geometrycznej*.

Nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć o tradycyjnym już warsztacie otwartym grupy roboczej SNM pod wodzą Kasi Burnickiej, która od kilkunastu lat pokazuje nam, ile piękna jest w geometrii i ile pięknej geometrii jest w otaczającym nas świecie. W tym roku

uczestnicy warsztatu łączyli nici z matematyką, czyli „wyszywali matematykę”. Jeśli ktoś nie chciał wyszywać geometrii, to mógł ją składać razem z Galicyjską Grupą Origamii.

Nie samą geometrią jednak żyliśmy. Przecież jesteśmy u progu zmiany programowej. Od 23 grudnia 2008 r. mamy *Nową podstawę programową*. Nasza konferencja nie mogła przejść obok niej obojętnie. W niedzielny poranek, gdy większość Polaków odsypia ciężko przepracowany tydzień, my śpieszyliśmy do Politechniki Radomskiej na spotkanie z ministrem profesorem Zbigniewem Marciniakiem i pracownikami Centralnej Komisji Egzaminacyjnej. Oczywiście, jak można się domyślać, rozmawialiśmy o maturze z matematyki 2010, nowej podstawie programowej i wszystkim co się z tym wiąże.

Jadąc na nasze konferencje, zawsze rezerwujemy w portfelach środki na zakupy. I nie mam tu na myśli garsonka, koszul czy spodni, bo te możemy kupić wszędzie, ale nowości wydawnicze, które zaprezentowały nam wydawnictwa na swoich stoiskach. W tym roku obecni byli, między innymi, WSiP SA, Wydawnictwo Nowik z Opoli, Wydawnictwo Res Polona, Wydawnictwo PWN, MATEJUK Książki i Pomoce Dydaktyczne oraz inne.

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne SA, jak co roku przygotowały warsztaty w swoich pracowniach tematycznie związanych z cyklami „Matematyka 2001” oraz „Matematyka wokół nas”, podczas których mieliśmy okazję porozmawiać i podyskutować z autorami o ważnych dla nas problemach.

Ale czy samą matematyką żyliśmy podczas tych czterech styczniowych dni? Oczywiście nie. Mając w pamięci anegdotę związaną z Davidem Hilbertem (1862-1943) wybitnym niemieckim matematykiem, który zapytany o jednego z byłych uczniów odpowiedział:

ach, ten został poetą. Na matematyka miał zbyt mało wyobraźni, zadbalimy o naszą wyobraźnię. W poniedziałkowy wieczór wybraliśmy się do Teatru Powszechnego im. Jana Kochanowskiego w Radomiu na *Zimny prysznic*, bo tak brzmiał tytuł zabawnej, błyskotliwej i dowcipnej komedii zawierającej wiele trafnych obserwacji i cennej wiedzy na temat instytucji małżeństwa. Wspaniały relaks dla nas wszystkich po trzech pracowitych dniach konferencji. Ja jednak musiałem się pożegnać. Wyjeżdżałam z Radomia wczesnym rankiem – nie mogłem zostać na oficjalnym zamknięciu XVIII Konferencji, gdyż

po drodze czekała na mnie II konferencja *Od oceniania tradycyjnego do e-oceniania w ramach projektu Monitorowanie efektu egzaminatora* oraz przygotowanie wprowadzenia oceniania z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych (Electronic Marking), – o tym w następnym numerze Kajetu.

Nasze spotkania konferencyjne to radość z tego, że o nauczaniu matematyki możemy rozmawiać inaczej niż na oficjalnych wykładach, uczyć się od siebie, szukać inspiracji do codziennej pracy. Wzbogaciłem się o wiele pomysłów na nowe zajęcia z nauczycielami matematyki.

Henryk Sienkiewicz

Za rękę z Einsteinem

II edycja już w województwie warmińsko-mazurskim

Pod koniec wakacji 2008 r. Zespół z Politechniki Gdańskiej, Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej, opracowujący projekt **Za rękę z Einsteinem** otrzymał wiadomość z MEN w Warszawie, że projekt został zakwalifikowany do realizacji. W pierwszej chwili ogromna euforia, a następnie uświadomienie sobie, że rozpoczyna się etap ogromnego wysiłku i olbrzymiej pracy.

II edycja projektu „Za rękę z Einsteinem” ma charakter ponadregionalny. Co oznaczało, że Politechnika Gdańska, jako lider projektu, zaprosiła do współpracy: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy oraz firmę BETACOM S.A. (odpowiedzialna za platformę cyfrową).

Charakteryzując projekt, należy zaznaczyć, że trwa on od 1.09. 2008 do 30.06.2012 r. Działania projektu będą odbywać się na kilku płaszczyznach. W ramach projektu w szkołach odbywać się będą dodatkowe zajęcia pozalekcyjne z fizyki, matematyki, chemii oraz języków obcych. Młodzież uczestniczyć będzie w wycieczkach edukacyjnych, zajęciach wyrównawczych i rozwijających. W wakacje młodzież gimnazjalna z naszego województwa zostanie zaproszone do Gdańska na letnią szkołę w Politechnice Gdańskiej.

Dla II edycji „Za rękę z Einsteinem” zostanie stworzona platforma cyfrowa, dzięki której uczniowie będą uczestniczyć w multimedialnych e -lekcjach. Do ich dyspozycji oddanych zostanie dziewięćdziesiąt lekcji, o wzrastającym poziomie trudności, wzbogaconych m.in. konkursami.

Dla nauczycieli wybranych przedmiotów ze szkół, które wezmą udział w projekcie, przewidziano seminaria i warsztaty doszkalające.

Ze strony Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w realizację projektu zaangażowane są: Wydział Matematyki i Informatyki, Wydział Nauki o Żywności, Wydział Nauk

Wystąpienie kierownika projektu prof. dr hab. Mariusza Zubka z Politechniki Gdańskiej

Technicznych i Studium Języków Obcych. To właśnie nauczyciele akademicy i studenci z tych wydziałów będą prowadzili zajęcia w szkołach.

W naszym województwie 27 listopada 2008 r. odbyła się konferencja promująca projekt z udziałem władz samorządowych i dyrektorów szkół gimnazjalnych. W założeniach projektu przyjęto, że mają to być małe szkoły wiejskie, posiadające do 10 oddziałów.

W rekrutacji wyłoniono 60 szkół gimnazjalnych, które spełniły wymagania założeń projektu. Wszystkim zainteresowanym gratulujemy i życzymy owocnej współpracy.

Gimnazja z województwa warmińsko-mazurskiego zakwalifikowane do projektu „Za rękę z Einsteinem”:

- ♦ Zespół Placówek Oświatowych w Baniach Mazurskich,
- ♦ Gminne Gimnazjum w Budrach z siedzibą w Więckach,

Pamiątkowe zdjęcie partnerów projektu „Za rękę z Einsteinem” od lewej Prorektor Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. Jan Godlewski, dr Jolanta Fieducik z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, prof. dr hab. Mariusz Zubek, mgr Bożena Krężel, prorektor dr hab. Wojciech Janczukowicz, mgr Jadwiga Galik, mgr inż. Lubica Zubkiewicz, mgr Dariusz Młynarczyk z firmy BETACOM w Warszawie.

- ◆ Publiczne Gimnazjum w Bystrym,
- ◆ Zespół Szkół w Dąbrówce,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Dąbrównie,
- ◆ Gimnazjum Publiczne w Dywitach,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Dźwierzutach,
- ◆ Samorządowe Gimnazjum w Franciszkowie,
- ◆ Gimnazjum w Garbnie,
- ◆ Gminne Gimnazjum w Gietrzwałdzie,
- ◆ Gimnazjum w Gronowie Elbląskim,
- ◆ Niepubliczne Gimnazjum w Hartowcu,
- ◆ Zespół Szkół w Iłowie Osadzie,
- ◆ Zespół Szkół Rolniczych i Ogólnokształcących w Jagarzewie,
- ◆ Zespół Szkół-Gimnazjum w Janowcu Kościelnym,
- ◆ Gimnazjum w Jonkowie,
- ◆ Zespół Szkół Gimnazjum Publicznego w Kandytach,
- ◆ Gimnazjum w Kinkajmach,
- ◆ Gimnazjum w Korszach,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Kowalach Oleckich,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Kraszewie,
- ◆ Zespół Szkół w Księżym Dworze,
- ◆ Zespół Szkół - Gimnazjum w Lelkowie,
- ◆ Gimnazjum w Lipowie,
- ◆ Gimnazjum w Lubominie,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Łaniewie,
- ◆ Gimnazjum w Łankiejmach,
- ◆ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Łukcie,
- ◆ Gimnazjum w Małdytach,
- ◆ Społeczne Gimnazjum Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Mikołajkach,
- ◆ Gimnazjum Publiczne w Mikołajkach,
- ◆ Gimnazjum w Milejewie,
- ◆ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Miłakowie,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Miłkach,
- ◆ Zespół Szkół - Publiczne Gimnazjum w Mrocznie,

- ◆ Zespół Szkół nr 2 w Narzymiu,
- ◆ Zespół Szkół - Publiczne Gimnazjum w Nowym Grodziecznie,
- ◆ Zespół Szkół w Olszynie,
- ◆ Gimnazjum w Ostródzie,
- ◆ Zespół Szkół w Płoskini,
- ◆ Zespół Szkół w Pozezdrzu,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Prostkach,
- ◆ Zespół Szkół Podstawowych - Gimnazjum w Rogożu - gm.Kozłowo,
- ◆ Zespół Szkół-Gimnazjum w Rogożu - Lidzbark War.,
- ◆ Zespół Szkół - Gimnazjum w Rychlikach,
- ◆ Zespół Szkół-Gimnazjum w Samborowie,
- ◆ Gimnazjum w Sątocznie,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Stawkowie,
- ◆ Gimnazjum w Stankowie,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Stawigudzie,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Stębarku,
- ◆ Zespół Szkół-Podst.Gimnazjum w Szkotowie,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Świątkach,
- ◆ Gimnazjum w Świątajnie,
- ◆ Zespół Szkół - Gimnazjum w Wielbarku,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Wieliczkach,
- ◆ Publiczne Gimnazjum w Wilkasach,
- ◆ Zespół Szkół w Wilkowie,
- ◆ Zespół Szkół w Wiśniowie Etckim,
- ◆ Gimnazjum w Żabim Rogu

dr Jolanta Fieducik

Koordynator w woj. warmińsko-mazurskim

Zdjęcia wyk. Andrzej Dziedzina, Michał Duda

W kręgu niezwykłego pontyfikatu

Jan Paweł II odegrał wyjątkową rolę w naszej epoce. Uwielbiany za życia pozostawił po sobie nie mniejszą miłość wiernych, żywą pamięć i świadomość straty jednego z największych rodzimych autorytetów. Fascynuje nas jako człowiek, duszpasterz i przywódca duchowy. Każdy z nas zna choćby jedno zdanie, które wypowiedział Ojciec Święty. Wciąż czujemy to drgnięcie serca, gdy uświadamialiśmy sobie znaczenie tych słów. Jednak wygłaszane przez Karola Wojtyłę homilie pozostały do dziś nieodrobioną katechezą.

Kiedy otrzymałam regulamin Ogólnopolskiego Konkursu poświęconego Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II *Pontyfiat zapisany w naszych myślach, sercach i pamięci ...*, postanowiłam „poszukać śladów obecności” Papieża Polaka w swoim życiu, życiu mojej rodziny, miasta, Ojczyzny i świata. Organizatorem konkursu była Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”. Adresatem konkursu plastycznego zostali uczniowie szkół podstawowych, zaś literacki i

multimedialny przeprowadzono na poziomie gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. Nauczyciele zaś mieli przygotować scenariusz uroczystości szkolnej poświęconej pamięci Jana Pawła II.

Napisałam scenariusz pt. „TAJEMNICA ŚWIATŁA” adresowany do uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum. Moje działania ukierunkowane zostały na przybliżenie uczniom sylwetki Wielkiego Polaka i jego nauczania, przyczynienie się – chociaż w tak skromny sposób do „trwania” w naszej pamięci Jego Osoby. Wykorzystałam utwory literackie, które ukazują drogę życiową Jana Pawła II jako człowieka, papieża, pielgrzyma, orędownika pokoju i wielkiego patriotę. Opracowałam scenografię i oprawę muzyczną, podkreślającą treść utworów i ich charakter.

Zostałam jedyną laureatką konkursu z województwa warmińsko-mazurskiego. Zaproszono mnie na uroczyste podsumowanie, które odbyło się 4 grudnia 2008 r. w salach zamku w Lublinie. Uczestniczyłam w pięknej imprezie i jako nauczycielka Szkoły Podstawowej nr 3 w Olsztynie zdobyłam III miejsce w Polsce.

Spotkałam tam ludzi, którzy znali Jana Pawła II, przyjaźnili się z nim, pracowali razem i towarzyszyli mu podczas pielgrzymek. Wysłuchałam wielu wspomnień potwierdzających wyjątkowość polskiego Papieża.

Tego typu uroczystości utrwalają w naszej pamięci przesłania, które przez całe życie głosił Karol Wojtyła – przyjaciel ludzi. Przypominają, że nadszedł czas, by do Jego katechezy powrócić, na nowo odkryć, przemyśleć i nareszcie przyjąć jak testament.

Jolanta Kołowska
Szkoła Podstawowa nr 3 w Olsztynie

Wspólnie na rzecz godności małżeństwa i rodziny

Dzień Islamu w kościele katolickim w Polsce jest unikatowym zjawiskiem na skalę europejską. Służy on wzajemnemu poznaniu się, budowaniu szacunku, odnajdywaniu wartości w obu religiach, przełamywaniu stereotypów.

26 stycznia 2009 roku obchodzono po raz dziewiąty Dzień Islamu w kościele katolickim. Centralne uroczystości odbyły się w Warszawie. W tym roku katolików i muzułmanów gościły mury Domu Parafialnego przy Parafii Katedralnej św. Floriana na warszawskiej Pradze. Organizator obchodów – Komitet ds. Dialogu z Religiami Niechrześcijańskimi Rady ds. Dialogu Międzyreligijnego Konferencji Episkopatu Polski pod przewodnictwem ks. bpa Romualda Kamińskiego zaproponował przybyłym gościom siedmiopunktowy program spotkania.

Przy dźwiękach Muzyki Orientu, przybywających do gmachu Domu Parafialnego witali przedstawiciele kościoła katolickiego oraz gmin muzułmańskich. Oficjalnego otwarcia uroczystości dokonał ks. Mateusz Matuszewski i on także wygłosił słowa wprowadzające w tematykę spotkania. Myślą przewodnią tegorocznego Dnia Islamu było *Wspólnie na rzecz godności małżeństwa i rodziny*. Temat ten został zaproponowany w przesłaniu skierowanym do Muzułmanów przez kard. Jeana-Louis'a Tauran'a na zakończenie postu w miesiącu ramadan.

Ks. bp Romuald Kamiński przypomniał słowa kardynała Tauran'a wszystkim gościom, wśród których byli: gospodarz diecezji warszawsko-praskiej ks. abp Henryk Hoser, Mufti Rzeczypospolitej Polski Tomasz Miśkiewicz, Imamowie Muzułmańskich Gmin Wyznaniowych, ambasadorowie państw muzułmańskich w Polsce, przewodniczący Rady Wspólnej Katolików i Muzułmanów ks. dr Adam Wąs SVD oraz dr Artur Konopacki, a także inni chrześcijanie i muzułmanie. Wyznawcy obu religii darzą szczególnym szacunkiem rodzinę, która jest miejscem, gdzie miłość i życie, poszanowanie bliźniego oraz gościnność spotykają się i są przekazywane. Dzięki czemu prawdziwie staje się ona podstawową komórką społeczeństwa. - *Rodzina jest także pierwszą szkołą i nauczycielką, w której uczy się szacunku dla innych, ze względu na ich tożsamość i odmiennosc* – mówił ks. bp Romuald Kamiński cytując słowa kard. Tauran'a.

Ks. abp Henryk Hoser w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie rodziny, którą dzisiejszy świat nazywa „rodziną tradycyjną”, a przecież nie ma innej rodziny, bowiem rodzina to związek kobiety i mężczyzny, o czym uczy nas Biblia, a także Koran. Arcybiskup zaznaczył także, że rodzina do prawidłowego funkcjonowania potrzebuje sprawiedliwości oraz pokoju. Te czynniki pomagają jej wzrastać i trwać, bo to właśnie

rodzina jest kolebką ludzkości. Również Mufti Tomasz Miśkiewicz nakreślił model rodziny, przedstawiony w Koranie. Przypomniał słowa Boga, który stworzył kobietę i mężczyznę, aby wzajemnie się poznawali, niezależnie od stanu, wyznania oraz obywatelstwa, bowiem to jest podstawą dialogu.

Zwieńczeniem trzeciej części spotkania było wręczenie tytułu Człowieka Dialogu panu Maciejowi Musa Konopackiemu, który to tytuł został mu przyznany 15 listopada 2008 roku przez Radę Wspólną Katolików i Muzułmanów. Pan Maciej Musa Konopacki urodził się w 1926 roku w Wilnie, w rodzinie tatarskiej i muzułmańskiej. Swoje życie poświęcił na działalność dialogiczną zarówno między religiami, jak i między kulturami. Pan Maciej jest autorem wielu publikacji naukowych, bierze również czynny udział w kształceniu młodych ludzi, wygłaszając wykłady w różnych ośrodkach akademickich. Był inicjatorem powstania Muzeum w Sokółce, w którym zgromadzone zostały tatariana. W swoim życiu Maciej Musa Konopacki kieruje się zasadą „nie ma przymusu w religii, bo to co łączy jest najważniejsze”. Tak sylwetkę laureata tytułu Człowieka Dialogu przedstawił ks. Adam Wąs. Wyróżniony w podziękowaniach podkreślił problemy współczesnego świata, którymi są wojny, terror, zło czynione przez „ludy Księgi” – to wszystko wpływa negatywnie na młode pokolenia. Maciej Musa Konopacki przywołał wspomnienia ze swojego dzieciństwa, które spędził w Wilnie. To właśnie tam, mając za sąsiadów wyznawców różnych religii: żydów, karaimów, chrześcijan i muzułmanów nauczył się, że wszyscy są równi. Dlatego przez całe życie podejmuje działania na rzecz porozumienia między narodami.

Kolejnym punktem obchodów Dnia Islamu w kościele katolickim było czytanie Ksiąg Świętych: Pisma Świętego i Koranu dotyczących małżeństwa i rodziny. Oprócz tekstów koranicznych, przytoczono także hadisy pochodzące z Sunny Mahometa.

Piątym elementem spotkania był Dwugłos Chrześcijańsko-Muzułmański, dotyczący głównego tematu Dnia Islamu, a więc rodziny. Wykład zatytułowany *Współczesne zagrożenia małżeństwa i rodziny* wygłosiła Małgorzata Walaszczyk, wykładowca UKSW w Warszawie. W swoim referacie przedstawiła główne zagrożenia, na działanie których jest narażona dzisiejsza rodzina. Postępująca laicyzacja, zmiany światopoglądowe, liberalna polityka państwowa, wpływ mediów na kreowanie współczesnego świata sprawia, że rodzina traktowana jest bez należytego szacunku. Zaś małżeństwo przedstawiane jest jako umowa społeczna, od której w każdej chwili można odstąpić lub ją rozwiązać.

Głos zabrała Zuzanna Hołubowicz, nauczyciel konsultant wychowania do życia w rodzinie W-MODN w Olsztynie Filia w Ełku oraz dr Paweł Kwas z warszawskiego duszpasterstwa rodzin. Podkreślali rolę dialogu wychowawczego podmiotów w procesie wychowania młodego pokolenia. Dziś brakuje czasu dla rodziny i to jest wielkim dramatem dzieci, które same się wychowują.

Dlatego tak ważne jest wspólne bycie ze sobą członków rodzin, ponieważ egoizm jest nieszczęściem rodzin.

Podobnego zdania był Imam Sharif Nazar z Centrum Kultury Muzułmańskiej w Warszawie, który stwierdził, że to ludzie religii budują cywilizację. Od nas samych zależy jak będą wyglądały nasze rodziny. Potrzebna jest edukacja w kościele, jak i w meczecie, ponieważ młodzi ludzie potrzebują autorytetów moralnych. Ważne jest również dla współczesnego człowieka, aby nieustannie wierzyć i mieć nadzieję, że można zmienić świat. Jeśli nauka zasad rozpocznie się w rodzinie, będzie kontynuowana w kościele i meczecie, to w konsekwencji obejmie cały świat. Imam Sharif Nazar podkreślił, że trzeba słowa wprowadzać w czyn i codzienne życie.

Podsumowując chrześcijańską i muzułmańską wizję rodziny dr Artur Konopacki zauważył, że niezależnie od wyznawanej religii, zagrożenia czyhające na rodzinę XXI wieku są takie same. Kultura konsumpcjonizmu i egoizmu zagraża każdej religii, dlatego miejscem, w którym winny być kształtowane wartości moralne i etyczne musi być rodzina. Człowiek dobrze ukształtowany w rodzinie, będzie umiał opowiedzieć się po stronie dobra.

Po debacie nastąpiła wspólna modlitwa. Spontaniczną muzułmańską modlitwę Dua poprowadził Mufti Tomasz Miśkiewicz, który modlił się o pokój w Strefie Gazy oraz o szczęście i pokój w rodzinach całego świata. Natomiast chrześcijańską modlitwę wiernych zakończyło wspólnie odśpiewane „Ojcze nasz”. Po czym nastąpiło przekazanie sobie znaku pokoju.

Ostatnim punktem obchodów IX Dnia Islamu była wspólna agapa (grec. agape - wspólna uczta o charakterze religijnym).

Dzisiejszy świat potrzebuje świadectwa wyznawców obu wielkich religii, wzajemnego poszanowania godności drugiego człowieka. W przeciwnym wypadku nie zbudujemy międzynarodowego ładu, niezbędnej ludzkiej rodzinie życzliwości i solidarności; nie wyeliminujemy postaw ksenofobicznych, rodzących nieufność i wrogość. Dzień Islamu niesie więc wyzwanie, by nie tylko przybliżyć i wyjaśniać nieznanne nam problemy, ale by próbować stawiać trudne pytania szukając porozumienia.

Zuzanna Hołubowicz

Człowiek starszy we współczesnej rodzinie i społeczeństwie

XI Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny - 2009

Tegoroczne XI Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny będą przebiegały w województwie od 14 maja do 9 czerwca 2008 r. pod hasłem „Człowiek starszy we współczesnej rodzinie i społeczeństwie”. Ich organizatorami są Urząd Marszałkowski i Rada ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego, przy współpracy z Wydziałem Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz lokalnymi samorządami.

Terminy:

- ♦ 14 maja 2009 r. – Uroczysta Inauguracja XI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w Olsztynie
- ♦ 9 czerwca 2009 r. – Wojewódzkie Zakończenie XI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny – organizowane na terenie województwa
- ♦ 2 października 2009 r. – Uroczyste Podsumowanie XI Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w Olsztynie

Celem tegorocznych Dni jest ukazanie możliwości rozwijania aktywności, wykorzystywania potencjału doświadczenia, specjalistycznych umiejętności osób przechodzących na emeryturę oraz osób starszych-seniorów, a także poruszenie wielu problemów, które są ich udziałem.

Organizatorzy zapraszają m. in. lokalne samorządy, placówki edukacyjne, kulturalne, domy dziennego pobytu, domy pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, parafie, lokalne wspólnoty do podjęcia tematów związanych z hasłem tegorocznych Dni.

Oto niektóre z nich:

- ♦ Miejsce i rola osób starszych w rodzinie i społeczeństwie.
- ♦ Społeczno-psychologiczne aspekty przejścia na emeryturę.
- ♦ Seniorzy skarbem rodziny i społeczeństwa.
- ♦ Starość w epoce kultu młodości, zdrowia, siły i konsumpcji.
- ♦ Obraz człowieka starszego w mediach.
- ♦ Czy Polska się starzeje? Demografia – fakty i prognozy.
- ♦ Młodzi seniorom – seniorzy młodym.
- ♦ Być teściową, być teściem – stereotyp czy nowy model.
- ♦ Rodzina miejscem ścierania się „nowego” ze „starym”.
- ♦ Babcia, dziadek – osoba i instytucja – nowe wyzwania społeczne.
- ♦ Dziadkowie żywą historią rodu i skarbem rodziny.
- ♦ Rola stowarzyszeń, Uniwersytetu III Wieku w życiu seniora.
- ♦ Starość – wiek wspomnień czy planów?
- ♦ Starzeć się we dwoje jako sztuka przeżywania małżeństwa.

- ♦ Dom dziennego pobytu jako remedium na samotność.
- ♦ Dom spokojnej starości – szansa czy niechciana konieczność.
- ♦ Jana Pawła II „List do osób w podeszłym wieku”.
- ♦ Edukacja prozdrowotna seniorów i ich rodzin.
- ♦ Prawo do godziwej emerytury i bezpiecznej starości.

© East News

Pełny wykaz tematów, to jest ponad 100 propozycji zagadnień, nad którymi można podjąć dyskusję oraz określone działania w środowiskach lokalnych. Znajduje się na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego www.wrota.warmia.mazury.pl, w zakładce Polityka społeczna pod hasłem „Działania na rzecz rodziny”

Na w/w stronie internetowej znajdują się również ostatnie dwa numery tj. nr 21 i nr 22 biuletynów Rady ds. Rodzin, zawierające m. in. ciekawe relacje z wydarzeń, które miały miejsce w powiatach, gminach w roku ubiegłym, w ramach X Jubileuszowych Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny „Rodzina – Integracja – Społeczność lokalna”.

Organizatorzy serdecznie dziękują Wszystkim, którzy włączyli się w X Dni Rodziny w 2008 r.

*Anna Piotrowska-Prot
Rada ds. Rodzin
Województwa Warmińsko-Mazurskiego*

Nauczmy się żyć obok siebie

*Umiemy żyć obok zła
nie widzieć krzywd ani łez ani biedy
Tysiące spraw każdy ma
a przecież nikt czasu nie da na kredyt*

*Lecz po dniu wiecznie zdyszonym
gdy zamilknie zamków szcęk
Słysząc przez zbrojone ściany
jak drży nasz własny lęk*

*Umiemy żyć obok zła
nauczmy się wreszcie żyć obok siebie
Kłopotów moc każdy ma
o których nikt oprócz niego nic nie wie*

*Dzielmy się chlebem i troską
niech już nikt nie będzie sam
Ziemia jest globalną wioską
tym bardziej więc się uda nam*

*Razem być
Ładniej żyć
Przestańmy kryć
Sympatii nieć*

*Dzielmy się chlebem i troską
niech już nikt nie będzie sam
Ziemia jest globalną wioską
tym bardziej więc się uda nam*

*Razem być
Ładniej żyć
Przestańmy kryć
Sympatii nieć*

Zapraszamy
do korzystania z naszej
oferty edukacyjnej
na rok 2009

Noc w środku dnia

Musical „Noc w środku dnia” miał swoją premierę w Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie. Zagrali go ludzie młodzi i bardzo młodzi – głównie uczniowie olsztyńskich szkół. Zapewne nie spodziewali się, jak potoczą się ich losy w tej artystycznej przygodzie.

Początkiem pracy były wakacyjne warsztaty, młodzież nie tylko uczyła się teatru i tańca, miała również zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień. Po wakacjach odbyło się wiele prób, niektóre bardzo intensywne, wreszcie premiera a potem kolejne przedstawienia.

W sumie zespół z musicaliem wystąpił 15 razy i miał ok. 2 800 widzów. Oprócz przedstawień w Olsztynie były dwa występy w Warszawie: dla uczestników ogólnopolskiego festiwalu teatrów profilaktycznych organizowanych przez PARPA i – co jest szczególnym wyróżnieniem – podczas Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży „Korczak”. W Poznaniu zespół zaprezentował musical uczestnikom ogólnopolskiej konferencji poprzedzającej Biennale Sztuki dla Dziecka organizowane przez Centrum Sztuki Dziecka. Konferencja, która miała miejsce w listopadzie 2008 r. odbywała się pod hasłem „Sztuka dla dziecka jako forma komunikacji społecznej”. Oprócz gości konferencji na widowni znalazła się młodzież gimnazjalna z Poznania.

Bez wątplenia ten musical jest opowieścią o ważnych kwestiach społecznych. Dotyka problemu uzależnień, czyli relacji z samym sobą i drugim człowiekiem, braku zrozumienia i poszukiwania bliskości. Opowiada o dorastaniu, miłości utraconej i odzyskiwanej.

Jest programem profilaktycznym o bardzo szerokim ujęciu tematu, unikającym ocen i moralizatorstwa.

Musical jest adresowany do młodzieży i środowisk wychowawczych. Warto zatrzymać się nad tym stwierdzeniem. Wszak środowisko wychowawcze to nie tylko grupy rówieśnicze i szkoła. To przecież my wszyscy, lecz przede wszystkim rodzina, a jeszcze dokładniej – rodzice. Również do nich i o nich pisany był scenariusz: dbajcie, by piękno wspólnej małżeńskiej drogi nie ginęło wśród zmagania z trudami codzienności, bo od tego naprawdę bardzo wiele zależy.

A co dalej z musicaliem? Marzy nam się rejestracja telewizyjna. Czy uda się spowodować, że olsztyński musical będzie żył dłużej? Nie wiemy.

12 grudnia 2006 r. Gazeta Olsztyńska napisała:

Nikt nie dotrze lepiej do młodzieży niż ich rówieśnicy - mówi Agnieszka Kołodyńska, reżyser musicalu „Noc w środku dnia”.

Musical „Noc w środku dnia” to historia o plagach współczesności: codziennym stresie, samotności w pędzącym coraz szybciej świecie i rozczarowaniach. To opowieść o ucieczce w różnego rodzaju uzależnienia: narkotyki, internet, pracę, zakupy... To również sztuka o

marzeniach, nadziei i miłości, która potrafi przewyciężyć każde złoto. Forma? Profesjonalizm w każdym calu. Pomysłowy, „pisany życiem” scenariusz Anny Dramowicz, doskonale teksty i muzyka Jarka Kordaczuka, świetne przygotowanie wokalne i choreograficzne, nad czym pracował sztab profesjonalistów. Do tego światła, kostiumy, scenografia..

Cieszę się, że wreszcie ktoś mądry wpadł na pomysł przedstawienia tak ważnych problemów i właśnie w takiej formie. Mam nadzieję, że właśnie taka forma przekazu, prędzej trafi do serc i umysłów młodych (i starszych!) odbiorców. Spektakl pozostanie na długo w mojej pamięci, GRATULACJE dla Twórców i Wykonawców!!!!

Fragment recenzji otrzymanej po festiwalu „Korczak”:

Marek Chodaczyński

Prezes Unii Teatr Niemożliwy

Członek zarządu Sekcji reżyserów ZASP

Opowiedzenie sceniczne o problemie, który może zdarzyć się w rzeczywistości, opowiedzenie o tym właśnie przez człowieka narażonego, daje niesamowitą siłę tak sceniczną jak i terapeutyczną. Analiza roli, świadomość problemu, o którym się wypowiada, potrzeba współpracy z partnerem i zespołem – są to doświadczenia trudne do przecenienia. Wreszcie kontakt ze sztuką, z wartościową kreacją plastyczną, muzyczną – w dobie plastikowego poczucia smaku – jest rzeczą nie do pogardzenia.

Musical ma swoją stronę www.nocwsrodkudnia.pl, na której można przeczytać nieco więcej o twórcach i historii projektu.

Muzyka Jarka Kordaczuka z tego musicalu w wykonaniu młodzieży istnieje w formie płyty CD.

Autorami musicalu są olsztyńscy artyści: Anna Dramowicz - scenariusz, Jarek Kordaczuk – muzyka i teksty piosenek, Agnieszka Kołodyńska – adaptacja, reżyseria i choreografia, Alicja Chodyniecka – Kuberska – scenografia, Maciej Remiszewski - choreografia, Basia Ratuszkiewicz i Małgorzata Wawruk – przygotowanie wokalne młodzieży; konsultanci: tańca - Karolina Felska, ds uzależnień - Krzysztof Rubas;

Projekt współfinansowali: Prezydent Miasta Olsztyn, Warmińsko – Mazurski Urząd Wojewódzki, Samorząd

Miasta Olsztyn, Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko – Mazurskiego.

Sponsorzy: Amway Polska sp. z o.o., Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej, Michelin, Centrum Kultury Muzycznej, Centrum Tańca Wasilewski - Felska, Polski Związek Logopedów, Sklepy Wiejskie Klimaty, Studio Off Agencja Reklamowa, TCteam oraz prywatni darczyńcy.

Organizatorzy: Centrum Kultury Muzycznej, Szkoła Muzyczna YAMAHA, Forum Prorodzinne – Stowarzyszenie Wspierania Działań Prorodzinnych, Stowarzyszenie Społeczno – Kulturalne „Pojezierze”, Centrum Tańca Wasilewski – Felska, Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych, Miejski Ośrodek Kultury, Państwowa Szkoła Muzyczna, Państwowe Liceum Plastyczne, Pałac Młodzieży.

Patronat medialny: Gazeta Olsztyńska, Radio Olsztyn i Warmińsko - Mazurski Ośrodek Regionalny TVP SA w Olsztynie.

Produkcja musicalu była objęta patronatem Prezydenta Miasta Olsztyna.

*Anna Dramowicz
Centrum Kultury Muzycznej w Olsztynie*

Tańczące dźwięki

Coraz odważniej mówi się o zaletach muzyki klasycznej, jej pozytywnym ze wszech miar wpływie na dziecięce i nie tylko dziecięce umysły. Co robić, jak działać, by dobro, którym jest muzyka klasyczna, było dla dzieci radosną zabawą?

Konkretną odpowiedzią jest materiał dydaktyczny „Tańczące dźwięki”.

Pani Urszula Smoczyńska, autorka wielu książek oraz programów radiowych i telewizyjnych, tak o nim napisała:

Wiele różnych dróg prowadzi do MUZYKI. Jedną z nich może stać się pozycja Joanny Tomkowskiej, pełnej pomysłów nauczycielki, doskonale wykształconej muzycznie. Warto poznać jej propozycję ułatwiającą percepcję utworów muzycznych. Może ona urozmaicić pracę nauczycieli, a także pobudzić ich własną inwencję twórczą.

„Tańczące dźwięki” to zbiór układów tanecznych na różne okazje, z rekwizytami i instrumentami perkusyjnymi. Materiał składa się z płyt DVD, CD i książeczki z opisem i praktycznymi radami. Jest przeznaczony dla nauczycieli przedszkoli, szkół podstawowych, szkół i ognisk muzycznych, świetlic i ośrodków terapeutycznych pracujących z dziećmi w wieku 3 – 10 lat.

Program aktywizuje słuch, wzrok, pamięć, aparat ruchowy i wyobraźnię. Tańce można prezentować podczas różnych uroczystości, jak i codziennej zabawy.

Korzystanie z programu jest łatwe i nie wymaga specjalistycznego przygotowania. Prezentowane na płycie arcydzieła muzyczne stanowią wybór z podstawy europejskiej kultury starannie dobrany do możliwości dziecięcej percepcji. Dzięki układowi ruchowemu, instrumentom perkusyjnym i rekwizytom dzieci mogą doświadczyć muzyki wszystkimi zmysłami.

Korzyści z muzyki klasycznej: wspomaga rozwój umysłu, wzmacnia połączenia pomiędzy obiema półkulami mózgu oraz ich aktywność, rozwija inteligencję emocjonalną, poprawia zdolności matematyczne, kształci osobowość, aktywizuje kompleksowe myślenie (wielu top menedżerów gra na instrumencie muzycznym). Jest dowiedziony związek pomiędzy muzyką klasyczną a zmniejszeniem agresji. Muzykowanie sprawia radość, ułatwia kontakty społeczne.

O autorce:

Joanna Tomkowska - w 1993 r. ukończyła Akademię Muzyczną im. F. Chopina w Warszawie w specjalności rytmika.

Jest nauczycielem dyplomowanym Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. F. Chopina w Olsztynie.

Od 1999r prowadzi autorskie warsztaty metodyczne dla nauczycieli przedszkoli i szkół z całej Polski.

*Anna Dramowicz
Centrum Kultury Muzycznej w Olsztynie*

Galeria Bakalarz

Bakalarz w 2009 roku

Rok 2009 jest rokiem wyjątkowo bogatym w wydarzenia jubileuszowe, szczególnie ważne dla kultury i historii Polski. W dwusetną rocznicę urodzin Juliusza Słowackiego i w dziesiątą rocznicę śmierci Jerzego Grotowskiego przywołuje się spektakularne osiągnięcia tych twórców dla literatury oraz współczesnego teatru europejskiego. Rozpoczęły się również obchody 70-lecia wybuchu II wojny światowej oraz 20-lecia odzyskania wolności i upadku komunizmu w Europie Środkowej. Warmińsko-Mazurska Biblioteka Pedagogiczna w Olsztynie przez cały rok pragnie w szczególny sposób podkreślać wydarzenia rocznicowe, koncentrując się zwłaszcza na działaniach edukacyjnych podejmowanych z myślą o młodzieży szkolnej i nauczycielach.

Tradycyjnie, najistotniejszą formą naszych działań będą zajęcia dla dzieci i młodzieży oraz konferencje. Na początku nowego roku szkolnego historykom zaproponujemy udział w **seminarium na temat II wojny światowej**, a ich uczniom cykl lekcji związanych z tym zagadnieniem. Mamy nadzieję, że usatysfakcjonowani będą również poloniści, którzy wezmą udział w specjalnie dla nich zorganizowanej **konferencji poświęconej Juliuszowi Słowackiemu**. Słynnego romantyka będzie miała też okazję poznać bliżej młodzież i dostrzec w nim poetę – człowieka, w którego twórczości (m.in. epistolarnej) pojawiają się myśli bliskie współczesnym. Zrobimy wszystko, by nie powtórzyć postawy Gombrowiczowskiego belfra i nie nawiązywać do słynnego imperatywu: „Słowacki wielkim poetą był”.

Obecnie w naszej bibliotece prezentujemy postać współczesnego reformatora i „maga” teatru. **Wystawa pt. „W teatralnym laboratorium Jerzego Grotowskiego”** ukazuje archiwalne fotografie dokumentujące pracę reżysera i jego zespołu aktorskiego w pierwszym (stricte teatralnym) etapie działalności. Akcentuje przede wszystkim nowatorskie rozwiązania sceniczne, relację

między widzem i aktorem, pokazując tym samym drogę Grotowskiego ku tzw. „teatrowi ubogiemu”.

W Bakalarzu natomiast eksponowana jest **wystawa artystyczna Miry Angelus-Nowińskiej** „Twarzy obrazowanie”. Dla autorki - prezesa Związku Plastyków Warmii i Mazur oraz członka Stowarzyszenia KPA „Sąsiedzi” - twórczość plastyczna jest najdoskonalszą formą wyrażania siebie, a malowane przez nią obrazy to efekt (jak sama mówi) „zatrzymania się w pośpiesznej codzienności i przyjrzenia się sobie i światu z innej perspektywy”. Prezentowane w Bakalarzu prace stały się również oprawą graficzną i znakomitym dopowiedzeniem do wydanego niedawno zbioru wierszy Danuty Grocholskiej „Bilans”.

Wernisaż Miry Angelus-Nowińskiej zainicjował tegoroczną działalność artystyczną Bakalarza. Kolejne ekspozycje, m. in. malarstwo i rzeźba niepełnosprawnych artystów – już niebawem. Niebawem również biblioteczna galeria będzie obchodziła własny jubileusz – 20-lecia działalności. Mamy nadzieję, że wydarzenia rocznicowe okażą się dla przyjaciół Bakalarza miłą niespodzianką.

Oczywiście, to tylko niektóre z wydarzeń planowanych i realizowanych przez W-MBP w nowym roku. Podobnych przedsięwzięć – tych ważniejszych i tych mniejszych – będzie więcej. Nie zabraknie np. **corocznych obchodów Tygodnia Bibliotek** czy **kolejnego cyklu spotkań organizowanych z okazji Ogólnopolskiego Tygodnia Czytania Dzieciom**. Serdecznie zapraszamy do udziału w proponowanych przez nas wydarzeniach, o których będziemy na bieżąco informować w Kajecie i na bibliotecznej stronie internetowej.

Hanna Okońska, Aneta Świder-Pióro

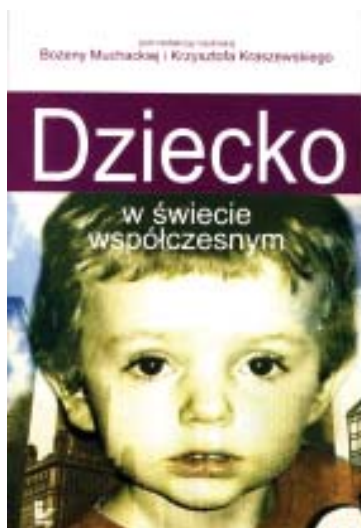
21 lutego przypada

Międzynarodowy Dzień

Języka Ojczystego

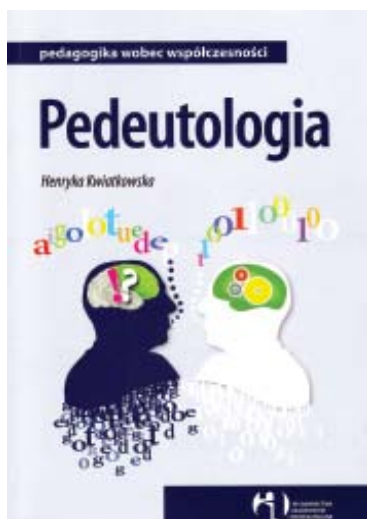

BIBLIOTEKA W-M ODN PROPONUJE

Dziecko w świecie współczesnym. Pod red. Bożeny Muchackiej i Krzysztofa Kraszewskiego. Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls 2008

Publikacja jest zbiorem artykułów, których tematem są rozważania na temat dziecka i jego świata. Autorami artykułów są uznane autorytety jak B. Śliwerski czy J. Izdebska jak i młodzi pracownicy nauki. Wszyscy swoje rozważania snują głównie w kontekście rodziny dziecka, jego przedszkola i szkoły.

Kwiatkowska Henryka: Pedeutologia. Warszawa, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne 2008

Książka prof. H. Kwiatkowskiej to podręcznik, który skierowany jest do studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela, ale powinni po niego sięgnąć także praktycy, którzy swoją pracę w szkole wykonują już od wielu lat. Porządkuje on wiedzę pedeutologiczną, rozprawia się z niektórymi mitami zawodu nauczyciela, pozwala zrozumieć mechanizmy, które nim rządzą. Podręcznik prof. H. Kwiatkowskiej, podobnie jak inne jej książki, nie daje gotowych recept na rozwiązanie problemów związanych z naszym zawodem, ale stanowi świetny punkt wyjścia do własnych rozważań.

Szkoła w nurcie koncepcji badań i doświadczeń. Pod red. Mirosławy Żurawskiej i Agnieszki Łukasik. Toruń, Wydawnictwo Adam Marszałek 2008

Książka próbuje odpowiedzieć na pytanie, dlaczego szkoła budzi tak wiele skrajnych emocji - od bardzo negatywnych, często artykułowanych przez nauczycieli, którzy nie identyfikują się ze swoim zawodem i dla równowagi pozytywnych, kiedy to szkoła staje się miejscem atrakcyjnym i dla nauczyciela i dla ucznia. To także próba odpowiedzi co zrobić, by pomysły na edukację, przeniesione na teren szkoły, były trafione.

Winkler Maud, Commichau Anka: Sztuka prowadzenia wykładów i lekcji. Kraków, Wydawnictwo WAM 2008

Publikacja podpowiada, w jaki sposób przekazywać swoim słuchaczom czasami trudne treści i być przy tym atrakcyjnym nauczycielem, wykładowcą, a jednocześnie nie popaść w coś, co autorki książki określają mianem narcystycznego nieporozumienia. Książka jest skierowana do nauczycieli, którzy z pasją i zaangażowaniem chcą szlifować swój warsztat pracy.

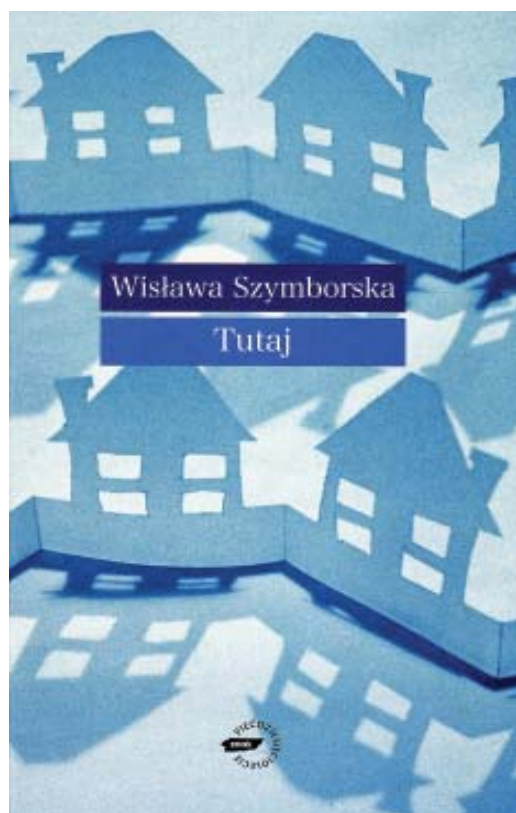

Wnęk - Joniec Katarzyna: Nie przydeptuj małych skrzydeł, o niezamierzonych zranieniach. Warszawa, Wydawnictwo Akademickie Żak 2007

Małe dziecko, by dobrze się rozwijało i wzrastało w poczuciu bezpieczeństwa potrzebuje wsparcia i opieki ze strony dorosłych. Ta mała książeczka skierowana jest do rodziców małych dzieci, którzy chcą odnaleźć siebie jako umiejętnych, dobrych opiekunów. Pozwoli uniknąć błędów, które powielane, nie wpływają dobrze na psychikę dziecka.

Danuta Wróblewska

Polecamy

Z ŻYCIA SZKÓŁ

Najlepsi geografowie w województwie

W dniach 17 i 18 stycznia 2009 roku w Olsztynie odbył się II etap **XXXV Olimpiady Geograficznej i Nautologicznej**, w którym wzięła udział młodzież szkół ponadgimnazjalnych województwa warmińsko-mazurskiego.

Podczas wakacji uczniowie prowadzili obserwacje i badania terenowe, które posłużyły im do wykonania części teoretycznej I etapu olimpiady. Do Komisji Okręgowej wpłynęło 70 prac uczniowskich, z czego do II etapu zakwalifikowano 28 prac z 16 szkół naszego województwa.

Rozgrywki II etapu obejmowały trzy podejścia części pisemnej w sobotę i dwa podejścia części ustnej w niedzielę. Zwyciężyli najlepsi:

- ♦ **Marek Olewiecki** z Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego w Biskupcu - uczeń Aliny Maliszewskiej
- ♦ **Paweł Hermanowicz** z III Liceum Ogólnokształcącego w Elblągu - uczeń Ewy Trykowskiej-Łukaszewicz
- ♦ **Patryk Truszczyński** z Zespołu Szkół im. C. K. Norwida w Nowym Mieście Lubawskim - uczeń Bogdana Siemianowskiego
- ♦ **Sebastian Wieczorek** z II Liceum Ogólnokształcącego w Olsztynie - uczeń Andrzeja Ciesielskiego
- ♦ **Marcin Marciniak** z Liceum Ogólnokształcącego im. S. Żeromskiego w Iławie - uczeń Krystyny Chmielewskiej
- ♦ **Jakub Warnieło** z Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. M. Zaruckiego w Węgorzewie - uczeń Marzanny Mierzyńskiej
- ♦ **Patrycja Szarek** z I Liceum Ogólnokształcącego w Ostródzie - uczennica Ewy Hanicz-Leguckiej
- ♦ **Błażej Żyliński** z IV Liceum Ogólnokształcącego w Olsztynie - uczeń Zofii Prażmo
- ♦ **Przemysław Machu** z Zespołu Szkół nr 1 w Działdowie - uczeń Jolanty Kosiarskiej

Gospodarzem rozgrywek Olimpiady Geograficznej i Nautologicznej było po raz dziesiąty VI Liceum Ogólnokształcące w Olsztynie

Zdzisława Czaińska, Barbara Gawel

Wiersze i legendy Marii Zientary – Malewskiej

11 grudnia 2008 r. w **Szkole Podstawowej im. Marii Zientary – Malewskiej w Barcikowie** w ramach realizacji Projektu pt. „Chronimy i pielęgnujemy dziedzictwo kulturowe Warmii” oraz obchodów Jubileuszu 10- Lecia nadania Imienia Szkole Marii Zientary - Malewskiej odbył się konkurs pięknej recytacji wierszy i opowiadania legend warmińskich patronki naszej szkoły.

Wzięli w nim udział uczniowie klas 0 – III oraz IV – VI.

Nagrodzeni i wyróżnieni uczniowie za recytację wierszy:

Wojciech Czerwiński	- uczeń kl. I	- I miejsce
Bartek Witkiewicz	- uczeń kl. „0”	- II miejsce
Alicja Au	- uczennica kl. II	- III miejsce

Natalia Markiewicz	- uczennica kl. I	- wyróżnienie
Sandra Połec	- uczennica kl. I	- wyróżnienie
Anna Witkiewicz	- uczennica kl. III	- wyróżnienie
Iwona Leszczawska	- uczennica kl. III	- wyróżnienie

Nagrodzeni i wyróżnieni uczniowie za opowiadanie legend:

Monika Wilkowska	- uczennica kl. VI	- I miejsce
Ada Gawrońska	- uczennica kl. V	- II miejsce
Natalia Barbachowska	- uczennica kl. VI	- III miejsce
Katarzyna Szostak	- wyróżnienie	

*Katarzyna Wolska
Szkoła Podstawowa w Barcikowie*

Teatralne przygody Robaczka Podglądaczka na Warmii i Mazurach

19 grudnia 2008 r. w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie odbyło się podsumowanie wojewódzkiego konkursu „Teatralne przygody Robaczka Podglądaczka”, który był realizowany w ramach ogólnopolskiego programu „Czym skorupka

za młodu nasiąknie... czyli jak pokochać przyrodę, żeby ona pokochała nas”. Charakterystyczną postacią w programie jest Robaczek-Podglądaczek, który pełni rolę przewodnika dla dzieci po świecie przyrody ożywionej i nieożywionej. Jego obecność wpływa na budowanie pozytywnych emocji uczniów w stosunku do przyrody.

Celem konkursu zorganizowanego przez Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej było: zachęcenie nauczycieli do opracowania scenariuszy inscenizacji w oparciu o program „Czym skorupka za młodu nasiąknie...”, rozwijanie zainteresowań przyrodniczych oraz zainteresowań artystycznych i twórczych wśród nauczycieli i dzieci.

Inscenizacje zostały zaprezentowane przez dzieci w swoich szkołach i przedszkolach. Ta forma edukacji ekologicznej cieszy się dużym zainteresowaniem i jest lubiana przez nauczycieli i dzieci.

W konkursie udział wzięło ogółem 290 dzieci i 26 nauczycieli. Wszystkie przedstawienia, zgłoszone do konkursu, prezentowały ciekawy poziom rozwiązań scenicznych, obfitowały w różne pomysły, zabawne formy. Dzieci wcielały się w postać Robaczka Podglądaczka, który uczył szacunku do otaczającej przyrody. Zaangażowanie dzieci, jak i nauczycieli i

wszystkich osób wspomagających, zasługuje na szczególne słowa uznania. Dlatego też nagrodzono wszystkie inscenizacje. Trzem z nich komisja konkursowa przyznała nagrody główne:

- I nagrodę otrzymała inscenizacja pt.: „Z Kapturkiem chwilka, ale bez wilka” opracowana przez Annę Piotrkowską, nauczyciela Szkoły Podstawowej w Waśniewie –Grabowie
- II nagrodę – inscenizacja pt.: Historia krótka – smutna wcale „Jak Podglądaczek uczył lale”, autor Anna Gryczon nauczyciel Szkoły Podstawowej w Żelaznej Górze
- III nagrodę – inscenizacja Przygody Robaczka Podglądaczka w rezerwacie bobrów na rzece Pasłęce, autorstwa Krystyny Skrzat, Danuty Wycech, Ludmiły Barbary Błażewicz.

Wyróżnienia w formie nagród rzeczowych otrzymało 13 placówek oświatowych. Fundatorem nagród głównych (kamer cyfrowych) i wyróżnień (teleskopów, lornetek, książek) był Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Konkurs wspierała również ENERGIA – OPERATOR SA Oddział w Olsztynie.

Konferencja była nie tylko okazją do uhonorowania placówek, ale także do wymiany doświadczeń i poznania działań proekologicznych Wojewódzkiego Funduszu

Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, z którymi zapoznali nauczycieli: Tadeusz Ratyński I zastępca Prezesa Zarządu WFOŚiGW i Justyna Raczyńska – specjalista ds. edukacji ekologicznej.

Dziękuję dzieciom i nauczycielom za zaangażowanie się w teatralną przygodę... .

Alicja Szarzyńska
Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej
przy Warmińsko-Mazurskim
Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie

Wyróżnienia

- ◆ Przedszkole Miejskie nr 17 w Olsztynie - Adela Grzybowska, Anna Wadas
- ◆ Szkoła Podstawowa w Żelaznej Górze - Sylwia Cytrynowicz
- ◆ Szkoła Podstawowa w Farynach - Hanna Wiśniewska, Jolanta Fijałkowska
- ◆ Przedszkole Miejskie nr 13 w Olsztynie - Marzena Milczarek-Bogdańska
- ◆ Szkoła Podstawowa w Grabowie - Beata Borkowska,

Małgorzata Kacynel, Grażyna Kudryk, Ewa Żamojtuł, Ewa Wronowska

- ◆ Szkoła Podstawowa nr 1 w Olsztynie - Teresa Katarzyna Szostek
- ◆ Szkoła Podstawowa w Rumianie Oddział Przedszkolny - Hanna Kirchhof
- ◆ Szkoła Podstawowa w Słoneczniku - Danuta Teperek
- ◆ Zespół Szkół w Bratianie - Dorota Oczkowska, Dorota Lipska
- ◆ Przedszkole Miejskie nr 21 w Olsztynie - Jolanta Błaszczak, Edyta Dujko-Domańska
- ◆ Przedszkole Miejskie nr 31 w Olsztynie - Katarzyna Kobusińska
- ◆ Przedszkole Miejskie nr 31 w Olsztynie - Marzena Kołakowska
- ◆ Szkoła Podstawowa w Tolkmicku - Jolanta Sadowska

Przeszłości nie można pozwoić odejść w zapomnienie

Rok Dialogu Międzykulturowego, rok nawiązywania przyjaźni, rok akcentujący pokój i porozumienie bez względu na rasę czy poglądy to rok 2008. Błędem byłoby jednak stwierdzenie, że wcześniej nic nie czyniono w tym kierunku. To nie pierwsze działania i nie ostatnie, a jednak szczególnie, wciąż na ustach ludzi różnych miast – polskich i niepolskich. Do takich należy przygraniczna Gołdap, której młodzi mieszkańcy aktywnie włączyli się w obchody dialogu, tworząc pomosty między narodami, między pokoleniami, między przeszłością a teraźniejszością.

Nie zawsze człowiek potrafi rozmawiać z drugim człowiekiem, czasem jeden drugiemu jest wilkiem, a tak być nie powinno. O tym, że można uszanować nawet wroga przekonała nas historia niejednokrotnie. A obecnie gołdapscy gimnazjaliści i licealiści, uczestniczący w projekcie *Inkubator dialogu* sponsorowanym przez Gołdapski Fundusz Lokalny (który we współpracy z

Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce ogłosił lokalny konkurs grantowy w ramach Programu DZIAŁAJ LOKALNIE VI - 2008 Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności), rozwinęli swe skrzydła, by przypomnieć mniejszym i większym współmieszkańcom, iż przeszłości nie można pozwolić odejść w zapomnienie. Do zadań realizowanych przez nich należy opieka nad cmentarzem poległych w I wojnie żołnierzy. To naturalne – mógłby ktoś skomentować. Tak, gdyby nie fakt, iż znajdują się tam mogiły obcych wojsk: niemieckich i rosyjskich – dawnych wrogów Polski. Czy zatem słusznie wybrali obiekt? Jak najbardziej, bowiem człowiek po śmierci ma równe prawa z drugim, nawet tym, który wcześniej był po innej stronie barykady. Pięknie napisał o tym Józef Wittlin w utworze zatytułowanym *Grzebanie wroga*. Właśnie fragmenty tego wiersza cytował burmistrz Gołdapi Marek Miros 10 listopada 2008 roku na wspomnianym cmentarzu rosyjsko-niemieckich żołnierzy, który w Gołdapi znajduje się przy ulicy Suwalskiej. A przy jakiej okazji miała miejsce recytacja? Otóż młodzi gołdapianie, działający jako Łowcy Odpowiedzialnego Świata (czyli grupa ŁOŚ), zorganizowali akcję *Zapał znicz razem z nami*, znicz pamięci, pomost pomiędzy przeszłością a teraźniejszością. Donośny głos męski płynął wśród odnowionych nagrobków i w szumie wiatru:

Uroczyte przekazanie aktu opieki nad zabytkiem

Niejedna narodowość pod jednym nagrobkiem

Serce mam strute

*Oto kazali mi pogrzebać wroga, co zginął w bitwie.
Do ręki mi dali topatę, palcem wskazali: wróg!*

*Larmo grajcie, trębacze! Larmo przeciągłe a lute!
W kotły uderzcie, dobosze! Dmijcie w mosiężne puzony!
Na czarną, na straszną, ponurą – grzebania nutę!*

*Rażno chwyciłem topatę, a nie wiem, kim jest mój wróg:
Czy chłop, czy pan, czy robotnik,
Czy podły człek, czy szlachetny –
Wiem tylko jedno: wróg.
Bo wraży kształt jego czapki i wraże na nim guziki,
Choć oczy na poły przywarłe i ręka, co ścisła broń
Tak samo, tak samo bolesna,
Tak samo, tak samo zmęczona
Jak ręka brata mojego, jak brata mojego dłoń.*

Głosy młodych także były słyszalne na tle muzyki – młodzie mówili o potrzebie pamięci i dialogu, o potrzebie uszanowania godności drugiego człowieka. Mówili prozą i wierszem, aczkolwiek te drugie były odtwarzane z wcześniej przygotowanych nagrań. Pierwszy znicz zapłonął po przemowie burmistrza, który przybył na tę niecodzienną uroczystość wraz z synami, pokazując lekcję historii i otwarcia na dialog międzykulturowy. Wydarzenie to wzmocnił swoją obecnością ksiądz, który poświęcił ogromny krzyż cmentarny, symbol cierpienia i nadziei. A od czego się zaczęło tak w ogóle? Od Centrum Edukacji Obywatelskiej z Warszawy, które stworzyło projekt pt. *Wspólna przeszłość, wspólna przyszłość*. Młodzie gołdapianie wówczas zadeklarowali opiekę nad wspomnianym cmentarzem i gołdapskim pomnikiem Kanta. Wtedy zaczęli, ale nie zamierzają skończyć nawet, gdy skoczy się czas projektu. Już zaiskrzył pomysł, by wnikać w głąb historii, by zapalony znicz rozświetlił mroki

przeszłości. To jednak w nieco dalszej przyszłości, a co obecnie? ŁOS-ie pracują nad stworzeniem ścieżki literackiej w Gołdapi, albowiem tu niegdyś odbywały się spotkania *Ocalenie przez poezję* – i to młodzi chcą ochronić od zapomnienia. A jednak nie wiadomo, czy uda się im w stu procentach, albowiem nie wszędzie można postawić znak bez opłat, a skąd młodzi mają brać fundusze na regularne opłaty? Ale czas pokaże, ile u dorosłych jest dobrej woli... tymczasem gimnazjaliści i licealiści gołdapscy planują wspólne działania z przedszkolakami, przygotowują szkolny konkurs poetycki i festiwal dialogu w Gołdapi dla szerszego grona odbiorców. W Warszawie uczestniczyli w lekcji historii (w Wilanowie), lekcji buntu i dialogu (oglądając musical *Romeo i Julia* z akcją przeniesioną w czasy współczesne), w lekcji łączenia się kultur (w Instytucie Badań Żydowskich, gdyż młodzi współpracują także z Fundacją Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego). Wrócili wzmacnieni i już 7 grudnia zapalali kolejne znicze na wspomnianym zabytku, albowiem na ten dzień zamówili mszę św. za Rosjan i Niemców, poległych podczas I wojny światowej.

Godne podziwu są pomysł i praca. Godne podziękowań gesty ludzi dobrej woli, poczynając od tych, którzy kupili znicz czy wiązanekę po głównego sponsora: Gołdapski Fundusz Lokalny. To dzięki nim młodzi mogą ocalać od zapomnienia, a czynią to pod opieką nauczycielek Gimnazjum nr 1 im. Noblistów Polskich w Gołdapi: moim (tj. Ewy Jurkiewicz) i Stanisławy Mossakowskiej, a wcześniej także i Elwiry Karwel. Wskazujemy im drogę do ocalania historii, bo tej nie można pozwolić na odejście w niepamięć, nie można...

*Koordynator projektu Ewa Jurkiewicz
Gimnazjum nr 1 im. Noblistów Polskich w Gołdapi*

Pięciolatki w Publicznej Szkole Podstawowej w Rączkach

Publiczna Szkoła Podstawowa im. Stanisława Mikołajczyka w Rączkach istnieje od 1946 roku. W 2006 roku obchodziła 60 – lecie swojego istnienia. Od tylu już lat placówka pełni swą edukacyjno-wychowawczą rolę. Na zajęcia lekcyjne uczęszcza tutaj 93 uczniów, uczących się w klasach I - VI, 19 dzieci do oddziału przedszkolnego i 18 do zespołu przedszkolnego. Wszyscy pochodzą z: Rączek, Januszkowa, Zalusiek, Frąknowa, Mogiłowa, Michałek i kolonii Szkotowo, z dwóch gmin – Nidzicy i Kozłowa. Szkoła może poszczycić się dwoma Certyfikatami Warmińsko – Mazurskiego Kuratora Oświaty – „Szkoła Przyjazna Środowisku” oraz „Szkoła Promująca Zdrowie”. W bieżącym roku szkolnym realizujemy dwa projekty współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-

2013. Pierwszy z nich to „Młody Einstein odkrywa świat”, którego głównym celem jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów poprzez zorganizowanie zajęć wyrównawczych i rozwijających z przedmiotów matematyczno – przyrodniczych, językowych, komputerowych oraz zajęć specjalistycznych (logopedia). Drugim jest projekt angażujący rodziców „Aktywni rodzice przyszłością dzieci”, który daje dorosłym szansę zdobycia nowych umiejętności pozwalających swobodnie poruszać się po rynku pracy (kurs podstaw obsługi komputera, jak założyć własną firmę, komunikacja interpersonalna, aktywizacja zawodowa). Także w tym roku szkolnym pojawiły się w naszej szkole maluchy w wieku 3-5 lat dzięki utworzeniu zespołu przedszkolnego, czynnego 3 razy w tygodniu. Wszystkie te działania pozwolą kompleksowo rozwiązać problem obniżającej się motywacji do zdobywania wiedzy i wykształcenia, co stało się regułą wśród społeczności lokalnej. Dzięki dotacji otrzymanej w ramach projektu „Kącik Malucha i Mamy” dofinansowanego przez Nidzicki Fundusz Lokalny w konkursie „Działaj Lokalnie VI” udało się pozyskać środki na urządzenie przy naszej szkole placu zabaw. Dzięki temu mamy mogą przyjemnie spędzać czas na aktywnych zabawach ze swoimi maluchami.

Dlaczego pięciolatki w naszej szkole?

1. Wyjście naprzeciw reformie programowej zakładającej, m. in. obniżenie wieku szkolnego do 6 lat. W związku z tym pierwsze sześciolatki mogą zacząć naukę w klasie pierwszej już w roku szkolnym 2009/2010.
2. Brak instytucjonalnej opieki przedszkolnej w obwodzie szkoły, co może spowodować, że znajdą się dzieci sześciolatki, które trafią do klasy pierwszej bez przygotowania przedszkolnego.
3. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów rozpoczynających naukę szkolną.

Mając na uwadze powyższe czynniki, postanowiliśmy zachęcić rodziców do oddania dzieci 5-letnich pod naszą opiekę razem z dziećmi sześciolatki. Udało się ich pozyskać i w konsekwencji do 9 – osobowej grupy dzieci sześciolatki, na wniosek rodziców, dołączyło 9 pięciolatek. W tej grupie znalazł się również chłopiec 7-letni (odroczonego od obowiązku szkolnego – brak

wywołanej mowy). Aby wnikliwie obserwować rozwój naszych podopiecznych przeprowadziliśmy diagnozę wstępną, która dostarczyła nam wielu niespodzianek. Okazało się, że są umiejętności w których pięciolatki są lepsze niż 6-latki, z zerówki. A są to: znajomość kolorów, klasyfikowanie ze względu na wielkość, kształt i kolor, dzielenie wyrazu na sylaby. Są też umiejętności, w których dorównują sześciolatkom: synteza wyrazów, znajomość cyfr od 0 do 9. W rozpoznawaniu źródła dźwięku obie grupy wypadły na 100%.

Test sprawdzający przyrost umiejętności na koniec pierwszego półrocza.

Aby przekonać się, jak poradziły sobie nasze maluchy w zerówce przeprowadzono test sprawdzający przyrost umiejętności badanych na początku roku szkolnego. Okazało się, że grupa dzieci sześciolatków osiągnęła wskaźnik 0,9, a grupa pięciolatek 0,85. Wynika z tego, że obie grupy poradziły sobie na podobnym poziomie. Wyniki przysporzyły nam i rodzicom wiele radości.

Wobec powyższego zadaliśmy sobie pytania:

Czy obniżenie wieku szkolnego to dobry pomysł?

- W naszym przypadku „tak”, gdyż większość naszych uczniów, to dzieci z grupy ryzyka edukacyjnego. Niski poziom dostępu do edukacji przedszkolnej powoduje, że opieka instytucjonalna nad dzieckiem więksim rozpoczyna się dopiero w klasie „0”, kiedy to dzieci po raz pierwszy pojawiają się w murach szkoły. Rok pracy w zerówce to dla dużej części małych uczniów zdecydowanie za krótki czas na „dogonienie” rówieśników z miasta. Dziecko o rok jest dłużej w szkole, więc ma większe szanse na wyrównanie braków edukacyjnych.

Czy szkoły są przygotowane na przyjęcie młodszych o rok uczniów?

- Na dzisiaj są to warunki wystarczające. W naszej szkole już od wielu lat w klasie I jest miejsce przeznaczone na zabawę, gdyż w tej samej pracowni uczą się dzieci sześciolatków. Większość rodziców jest niepracujących, wobec czego dzieci mają zapewnioną opiekę po powrocie do domu. Zmienia się to w sytuacji, gdy rodzice podejmą pracę. Zwiększy to liczbę godzin przeznaczonych na opiekę

nad dziećmi, a tutaj problemem jest zbyt mała liczba godzin zajęć świetlicowych. Ponadto, problemem naszej placówki jest zbyt mała liczba sal dydaktycznych.

Czy nauczyciele są przygotowani do prowadzenia zajęć zgodnie z nową podstawą programową?

- Nauczyciele muszą być przeszkoleni do pracy z młodszym uczniem (w swoich działaniach muszą dostosować metody i formy pracy do wieku dziecka). Dlatego wychodząc naprzeciw temu Gmina Nidzica przyjęła jako priorytet dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej przygotowujących do pracy z uczniem 5- i 6-letnim.

Opinie rodziców...

Moje dziecko bardzo chętnie uczęszcza na zajęcia. Jest wprost nieszczęśliwe w sobotę, kiedy nie ma zajęć. Chociaż nie pracuję, i mam sporo wolnego czasu, który poświęcam dziecku, to wiem, że w przedszkolu ma ono fachową opiekę. Chociaż nie zgadzam się do końca z obniżeniem obowiązkowego wieku szkolnego, bo zabiera się dzieciom bez troskie dzieciństwo, to muszę przyznać, że rozpoczęcie nauki w tak młodym wieku może zapoczątkować w przyszłości ich lepszym startem.

Mama Wiktorii

Sądzę, że to pomysł dobry. Dziecko szybciej nauczy się wielu rzeczy, bez których nie poradzi sobie w szkole podstawowej. Myślę, że moje dziecko, otoczone fachową opieką nauczy się więcej, niż, gdybym ja miała sama robić to w domu. Najtrudniejsze są poranki, kiedy musi wstać do autokaru szkolnego.

Mama Kingi

Nie puściłam dziecka do „zerówki”, bo uważam, że jest jeszcze za mały. W zamian za to puściłam mojego Łukasza do punktu przedszkolnego, który od października działa w szkole w Rączkach.

Mama Łukasza

*Dorota Kierzkowska
Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej
im. Stanisława Mikołajczyka w Rączkach*

Duch Gdańskiej Architektury

Inaugurujemy kolejny rok działań artystycznych, edukacyjnych oraz społecznych Fundacji „Wspólnota Gdańska”. Tematem przewodnim roku 2009 będzie Duch Gdańskiej Architektury. Ogłaszamy kolejną edycję konkursów dla dzieci i młodzieży z całej Polski. W prezentacji tematu Duch Gdańskiej Architektury młodzież posłużyć się może różnymi formami wyrazu. Plastyczną, literacką, animacją i grafiką komputerową. W tym roku po raz pierwszy będzie można także nadesłać komiks.

Na najlepszych uczestników konkursów w poszczególnych grupach wiekowych czekają nagrody rzeczowe. Najbardziej aktywne placówki otrzymają dyplomy honorowe oraz sprzęt elektroniczny (np. odtwarzacz DVD lub rzutnik multimedialny). Troje najbardziej aktywnych opiekunów otrzyma dyplomy honorowe oraz statuetki.

Na prace wraz z niezbędną kartą zgłoszenia czekamy do 20 marca br. - plastyczne, literackie. Do 20 kwietnia na grafikę i animację komputerową oraz komiksy. Wyniki ogłosimy w pierwszej połowie maja na naszej stronie internetowej. Wręczenie nagród odbędzie się w drugiej połowie maja br.

Regulaminy i karty zgłoszeń do pobrania znajdują się pod adresem:

www.czas-gdanskich-lwow.pl/pliki/konkurs_duch_gdanskiej_architektury/

Organizatorami konkursu są:

- ◆ Fundacja „Wspólnota Gdańska” (wszystkie konkursy)
- ◆ Gdański Archipelag Kultury „Dom Sztuki” (konkurs plastyczny)
- ◆ Gdański Archipelag Kultury „Wyspa Skarbów” (konkurs literacki)
- ◆ Pałac Młodzieży w Gdańsku (konkursy na grafikę i animację komputerową)
- ◆ Pracownia Komiksu przy Filii 68 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. J. C. Korzeniowskiego (konkurs na komiks)

Patronat medialny nad konkursem objęło Wydawnictwo Steinborn S.J. Wydawca Gazety Bezpłatnych Ogłoszeń Anonse

Więcej na www.wspolnotagdanska.pl

Natalia Filiponek - Rybińska
Koordynator Projektów Dziecięcych
Fundacji „Wspólnota Gdańska”

tel. 0 501 743 572

tel. / fax 0 58 345 29 67

adres do korespondencji:

Fundacja „Wspólnota Gdańska”

ul. Dickmana 2/1

80-339 Gdańsk

NBP
Narodowy Bank Polski

KONKURS

na pracę pisemną

OSZCZĘDNOŚCI pod LUPĄ

Dla gimnazjalistów:
„Mój pomysł na oszczędzanie i skuteczne wykorzystywanie własnych zasobów finansowych”

Dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych:
„Metody oszczędzania i inwestowania na podstawie dostępnych na polskim rynku produktów finansowych”

Uwaga!
Regulamin dostępny pod adresem www.nbp.pl/edukacja
Prace niespełniające wymogów regulaminowych nie będą przyjmowane!
Prace będą sprawdzone w serwisie Plagiat.pl

Termin nadsyłania prac:
13 marca 2009 roku

Poznaj nasz kraj

Regulamin Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego Młodzieży Szkolnej „Poznaj nasz kraj”

Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Bartoszycach we współpracy z Warmińsko – Mazurskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie zapraszają młodzież do udziału w **V edycji Wojewódzkiego Konkursu Recytatorskiego pn. „Poznaj nasz kraj”**.

Cele konkursu:

- ♦ zapoznanie polskich odbiorców z obrazem poezji ukraińskiej w związku z wielokulturowością naszego regionu,
- ♦ stwarzanie możliwości prezentacji utworów literackich poetów ukraińskich w tłumaczeniu na język polski,
- ♦ kształtowanie wrażliwości na piękno języka,
- ♦ artystyczna konfrontacja młodych recytatorów.

Konkurs przeznaczony jest dla uczniów gimnazjum, którzy przygotowują do prezentacji 1 utwór poetycki autorstwa poetów ukraińskich w tłumaczeniu na język polski.

„Antologię poezji ukraińskiej”, tomiki poetyckie, zbiory wierszy i materiały repertuarowe mogą uczestnikom udostępnić: Biblioteka Miejska w Bartoszycach, biblioteki szkolne (np. w Zespole Szkół z UJN w Bartoszycach, w Zespole Szkół z UJN w Górowie Iławeckim) oraz biblioteki w miejscu zamieszkania.

Istnieje możliwość przestania materiałów repertuarowych zainteresowanym po zadeklarowaniu uczestnictwa (np. telefonicznie).

Konkurs odbędzie się 3 kwietnia 2009r. o godz. 11.00 w Zespole Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Bartoszycach.

Zgłoszenia uczestników konkursu (3 laureatów eliminacji szkolnych) oraz nazwiska nauczycieli przygotowujących przyjmowane będą w terminie do 23 marca 2009 r. Po uzgodnieniu z organizatorem konkursu (Zespołem Szkół z UJN w Bartoszycach) można zgłosić więcej niż 3 laureatów.

Należy wypełnić kartę zgłoszenia i przesać na podany niżej adres.

Zwycięzcy konkursu otrzymają dyplom laureata oraz nagrody książkowe, natomiast wszyscy uczestnicy konkursu dyplom uczestnika, zaś nauczyciele – opiekunowie podziękowania.

Adres do korespondencji:

Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Bartoszycach

ul. Leśna 1

11-200 Bartoszyce

(z dopiskiem) „Poznaj nasz kraj”

Informacja pod nr tel: 089 762-18-30

Własność to odpowiedzialność!

Ministerstwo Skarbu Państwa zaprasza do udziału w projekcie **Własność to odpowiedzialność** skierowanym do gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski.

Celem projektu jest wykształcenie w młodych ludziach odpowiedzialności za własność prywatną. Uczniowie uczestniczący w projekcie poznają prawa i obowiązki wynikające z prawa własności, dowiadują się, jak dbać o własność.

Projekt jest realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej pod patronatem Ministra Aleksandra Grada i będzie trwał do końca marca 2009 roku. Zgłoszenia należy dokonać za pośrednictwem strony internetowej: **www.ceo.org.pl/portal/b_wto_zgloszenie_do_projektu**

W ramach projektu organizowany jest jednocześnie konkurs dla uczniów. Jego celem jest przybliżenie zagadnień związanych z własnością prywatną. O formie prac konkursowych decydują uczestnicy - mogą być to prace plastyczne (komiksy, plakaty, gry planszowe i interaktywne itd.), eseje, filmy, audycje radiowe itp.

Zachęcamy również nauczycieli do udziału w konkursie na przygotowanie najlepszych scenariuszy zajęć poświęconych własności prywatnej i odpowiedzialności wynikającej z prawa własności. Scenariusze należy przysłać w dwóch kategoriach wiekowych: dla uczniów gimnazjów oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Zadaniem nauczycieli jest przygotowanie scenariusza wraz z materiałami pomocniczymi do lekcji. Najlepsze opracowania, wyłonione przez komisję konkursową, zostaną wydane w formie publikacji.

Autorzy najciekawszych projektów uczniowskich i scenariuszy otrzymają nagrody rzeczowe, pomocne w realizacji kolejnych działań poświęconych własności prywatnej i gospodarce wolnorynkowej, oraz zostaną zaproszeni do zaprezentowania efektów swojej pracy podczas gali finałowej w Ministerstwie Skarbu Państwa.

Szczegóły dotyczące projektu znajdują się na stronie internetowej Centrum Edukacji Obywatelskiej: www.ceo.org.pl/wto.

Zachęcamy także do zapoznania się z materiałami edukacyjnymi Narodowego Banku Polskiego i Forum Obywatelskiego Rozwoju:

www.nbportal.pl/pl/cw/prezentacje/filmiki/prywatyzacja
www.nbportal.pl/pl/cw/prezentacje/prezentacje/przedsiębiorstwa-prywatne

www.for.org.pl/pl/prywatyzacja

Informacji udziela koordynatorka ze strony CEO:

Karolina Walkiewicz

E-mail: karolina.walkiewicz@ceo.org.pl

Tel. 22 825 05 50, wew. 104

Kontakt ze strony Ministerstwa Skarbu Państwa:

Magdalena Szubert

E-mail: magdalena.szubert@msp.gov.pl

Tel. 22 695 81 62